

BERETNING

OM

ARBEIDERNES FAGLIGE LANDSORGANISATION VIRKSOMHED

FRA 15. JANUAR 1902 TIL 1. JANUAR 1903

KRISTIANIA

ARBEIDERNES AKTIETRYKKERI

1903

Som sekretariatmedlemmer har i aarets løb fungeret de samme, som i forrige beretning nævnt, nemlig d'herrer A. Pedersen, J. Johnsen, Sverre Iversen, D. Jensen, skrædder H. Jensen, bogbinder H. Jensen og Olav Strøm. Fra partistyre har været tilforordnet d'herrer A. Buen og O. Ruud. Denne sidste traadte imidlertid tilbage ved partiets sidste landsmøde og har fra denne tid kun været tilforordnet fra partiets side hr. A. Buen, idet partistyre ikke kunde faa et medlem til af sin midte valgt, der opfyldte bestemmelsen i lovene om at vedk. skal være medlem af en fagforening, og de, der af partistyrets medlemmer opfyldte denne bestemmelse, foruden hr. A. Buen, kunde ikke modtage valg grundet andre gjøremaal. Til partistyre har fra sekretariatet været tilforordnet de samme som i forrige periode, d'herrer D. Jensen og J. Johnsen.

Sekretariatet har i aarets løb afholdt 33 møder og hovedstyret 5. Foruden disse har ogsaa efter initiativ af sekretariatet været afholdt en del fællesmøder med forbunds- og foreningsbestyrelserne i Kr.a til drøftelse af forskellige spørgsmål af fælles interesse. Til sekretariatet er i 1902 ankommet 358 skrivelser og afsendt 129 samt 37 hektograferede cirkulærskrivelser i et antal af 620. Ialt er saaledes udsendt 749 skrivelser foruden diverse trykte cirkulærer og opraab.

Paa hovedstyrets aarsmøde i januar forelagdes trykt beretning om virksomheden siden kongressen, samt regnskaberne med status, hvilke begge dele godkjendtes af hovedstyret.

Paa et af sekretariatets første møder i aaret bevilgedes Arbeidsmandsforbundet efter andragende kr. 2000.00 af de indkomne streikekontingentrestancer til understøttelse for de Rørosarbeidere, der ikke var kommet i arbejde efter konfliktens afslutning. 2 af sekretariatets medlemmer stemte mod denne bevilgning af hensyn til de konsekvenser, den muligens vilde trække efter sig.

Den i 1901 besluttede fællesagitation blev igangsat i første halvdel af marts maaned og afsluttedes efter ca. $2\frac{1}{2}$ maanedes forløb. Af regnskabet vil sees, at med undtagelse af Tobaksarbejderforbundet og nogle af de enkeltvis tilsluttede foreninger, har samtlige tilsluttede organisationer deltaget i udgifterne med 50 øre pr. medlem som vedtaget. De ikke deltagende organisationer, saavel inden- som udenforstaaende, har som hovedgrund angivet økonomiske vanskeligheder.

Agitationen foregik i hovedtrækkene efter en af formanden udarbejdet plan, hvilken blev godkendt saavel af sekretariatet som et fællesmøde af styrelserne for de tilsluttede organisationer. Efter planen var landet ind delt i 3 distrikter med en agitator i hvert. Som agitatorer valgtes paa hovedstyrets aarsmøde d'herrer Sverre Iversen, J. Johnsen og H. Berntsen. Deres arbejds- og diætgodtgørelse fastsattes til 8 kr. pr. dag.

Overensstemmende med planen indsendte agitatorerne hver uge en rapport om sin virksomhed, hvorefter disse efter at være nærmere bearbejdet af formanden efterhvert blev offentliggjort i „Social-Demokraten“. Veg agitationens afslutning afgaves en oversigt over totalresultatet i hvert distrikt.

Af disse fremgaar, at hr. Sverre Iversen ialt har afholdt 48 foredrag, der tilsammen har været paahørt af ca. 2150 mennesker. 17 nye foreninger i tilslutning til landsorganisationen gennem de respektive forbund er oprettet med ca. 315 medlemmer. I foreninger, der allerede tidligere har staaet tilsluttet, blev under møderne indtegnet ca. 60 nye medlemmer.

Som hovedresultat af hr. J. Johnsen agitationsvirksomhed rapporteres, at han har holdt 80 foredrag. Af disse holdtes 40 i foreninger, der allerede har staaet tilsluttet landsorganisationen, 12 i udenforstaaende foreninger og 28 har været møder, sammenkaldt for oprettelse af nye foreninger. Foredragene har tilsammen været paahørt af ca. 5000 personer; 13 nye foreninger blev oprettet, og med de i disse værende medlemmer og medregnet 1 forening, som besluttede indmeldelse, skulde 600 nye medlemmer være blevet landsorganisationen tilsluttet gennem sine respektive forbund.

Hr. H. Berntsen har indberettet at have afholdt 65 masse-møder med foredrag, hvor 41 i foreninger, der allerede tilhørte landsorganisationen og 15 i udenforstaaende foreninger, samt 9 i møder, sammenkaldt for stiftelse af nye foreninger. Foredragene har ialt været paahørt af ca. 6130 personer, 8 nye foreninger blev oprettet og 4 allerede bestaaende foreninger vedtog indmeldelse i sine til landsorganisationen tilsluttede forbund. Med de nyoprettede foreninger og de nyindmeldte skal en øgning af ca. 700 medlemmer være opnaaet.

Som totalresultat af fællesagitationen fremgaar saaledes, at der har været afholdt 193 foredrag, paahørt af ca. 13280 mennesker, 38 nye foreninger er oprettet og 1675 nye medlemmer er bleven tilsluttet organisationerne.

Dette sidste tal maa nok beklageligvis reduceres en del, idet at flere af de nyoprettede foreninger efter en meget kort virksomhed igjen blev opløste. vistnok af mangel paa en dygtig ledelse, hvilket de 3 agitatorer erfarede at det mangengang var vanskelig at opdrive.

Det forbund, der har havt de bedste positive resultater af fællesagitationen er ganske naturlig og som forventet Arbeidsmandsforbundet, der jo har den videst mulige arbejds-mark; men omend de øvrige forbund ikke kan pege paa direkte opnaaede resultater, har dog ogsaa agitationen for disse været meget frugtbringende.

idet at en forøgning af centralorganisationens medlemsantal jo kommer enhver tilsluttet organisation direkte tilgode og dermed styrker disse hver især, ligesom vel ogsaa de afholdte foredrag har bidraget til at styrke forstaaelsen og øge interessen for organisationen og dens arbejde hos de tidligere medlemmer.

I det hele taget har man al grund til at være tilfreds med de opnaaede resultater af dette det første alvorlige forsøg paa en kraftig fællesagitation for vor fælles store sag. Samtlige 3 agitatorer anbefaler derfor ogsaa paa det bedste, at arbeidet bør fortsættes paa samme basis, og de føler sig overbevist om, at store resultater efterhvert vil opnaaes.

Den i 1901 nedsatte komite paabegyndte i april maaned sammen med en lignende fra arbejdsgiverforeningen sit arbejde med udarbejdelse af forslag til overenskomst organisationerne imellem, vedrørende spørgsmaal om forligsraad og voldgiftsretter i tvistigheder mellem arbejdere og arbejdsgivere. Efter endt arbejde blev komiteens forslag oversendt til behandling og endelig afgjørelse til de respektive organisationers hovedledelse. Arbejdsgiverforeningens centralstyrelse og dens generalforsamling vedtog det foreliggende forslag i sin helhed, hvilket ogsaa blev tilfældet med vort hovedstyre, der i møde den 26de oktober behandlede og enstemmig vedtog samme.

I samme møde blev ogsaa den af hovedstyrets aarsmøde nedsatte komites forslag til lov om faglige forligs- og voldgiftsretter forelagt til behandling, men besluttedes forslaget først trykt og omsendt hovedstyre-medlemmerne til gennemsyn, for derefter at blive behandlet i et senere møde. Dette møde blev afholdt 11. november, og blev her forslaget grundig drøftet og for de fleste paragrafers vedkommende vedtaget. Dog fandt hovedstyret, at nogle paragrafer burde omredigeres og enkelte helt sløifes. hvorfor dette overlodes til komiteen og sekretariatet at besørge og saa paany fremlægge forslaget paa aarsmødet i januar 1903.

Til at udarbejde en udtalelse vedrørende stortingets socialkomites forslag til lov om tilsyn med arbeide i fabrikker m. v., har en 3 mandskomite, bestaaende af d'hr. A. Buen, Olav Strøm og H. Jensen, været nedsat og er dennes udtalelse, efter at være tiltraadt af sekretariatet og partistyret, bleven omsendt til samtlige tilsluttede organisationer, sammen med socialkomiteens forslag, og er udtalelsen af organisationerne givet tilslutning, hvilket senere er meddelt departementet.

I anledning et fra Kr.a møbelsnedkerforening gennem Træarbejderforbundet indkommet andragende om efterbevilgning af streikefondet af et beløb stort kr. 2500.00, til betaling af det af foreningen under streiken optagne laan, blev hovedstyret sammenkaldt til sagens afgjørelse, men vedtog dette efter sekretariatets indstilling ikke at kunne indvilge andragendet, af hensyn til de konsekvenser, det vilde trække efter sig.

Efter derom fattet beslutning af hovedstyret har en henvendelse med motivering været gjort til de bestaaende lokale samorganisationer om at ophøre med sin befatning med lønskonflikters løsning, og har henvendelsen til dato resulteret i, at fra Bergens og Drammens lokale samorganisationer er indløbet meddelelse om, at de har efterkommet henstillingen. Fra de øvrige er svar endnu ikke indløbet, men der er begrundet haab om, at i alle fald enkelte af dem i en nær fremtid vil efterkomme vor henstilling.

Sekretariatet har ogsaa i det forløbne aar forsøgt foranlediget statistik optaget over arbejdsløsheden, og gjorde i den anledning en henstilling gennem „Social-Demokraten“ til de lokale samorganisationer, dog uden resultat, idet ingen af disse sendte nogen meddelelse om, at de var villige til at optage nogen saadan statistik. Sekretariatet maatte derfor stille sagen i bero i paavente af bedre anledning.

For at udarbejde en forestilling til stortinget om at lade udarbejde en lov om statstilskud til arbeider-

organisationernes arbejdsledighedskasser, har en komite paa 3 mand fra sekretariatet og 2 fra partistyret været nedsat, og er forestillingen, efter at være godkendt af sekretariatet og partistyret, oversendt stortinget og af dette igjen oversendt socialkomiteen til videre behandling. I forestillingen andrages tillige om en bevilgning af 25 000 for indeværende termin som tilskud til de nu bestaaende arbejdsledighedskasser, og kr. 50 000 for kommende budgettermin.

Den parlamentariske kommissions forslag til lov om syge- og ulykkesforsikring er omsendt til organisationernes behandling, og er disse opfordret til at give den af partiets sidste landsmøde vedtagne resolution sin tilslutning.

Efter indbydelse har landsorganisationen ved formanden været repræsenteret ved de tyske fagforbunds 4de kongres i Tyskland, under hvilken kongres der i henhold til fattet beslutning under den skandinaviske arbejderkongres i 1901 blev afholdt en international konference mellem repræsentanterne for de forskjellige landes centralorganisationer for at planlægge et mere frugtbringende fremtidigt samarbejde. Hovedresultatet af konferancen blev vedtagelse af bindende regler for gjensidig støtte under større konflikter, dog foreløbig kun baseret paa frivillig indsamling i paakommende tilfælder. En saadan ordning fandt ogsaa vor repræsentant at kunne indgaa paa for vor organisations vedk., og dette hans standpunkt er af sekretariatet godkendt. Ligeledes vedtog konferancen, at der i samtlige lande skulde forsøges optaget en ensartet statistik vedrørende arbejdsforholdene og organisationen, og skulde de i Tyskland anvendte statistikschemaer forsøges benyttet i dette øiemed. Et internationalt bureau besluttedes oprettet og dette fik foreløbig sit sæde i Tyskland og bestaar af de tyske fagforbunds hovedledelse.

I henhold til konferancens beslutning modtog sekretariatet fra det ovennævnte bureau i afvigte høst en op-

fordring om at iværksætte en indsamling til støtte for de kjæmpende bergarbeidere i Frankrig, hvilket dog ikke blev nødvendigt, da konflikten omtrent paa samme tid blev endt.

Forhandlingsprotokollen over konferancens forhandlinger har sekretariatet sammen med de nye love for de tyske fagforbund ladet oversætte og trykke, og er det nødvendige antal heraf oversendt enhver af de tilsluttede organisationer.

Paa partiets landsmøde i Trondhjem var landsorganisationen repræsenteret ved hr. D. Jensen.

Efter andragende indvilgede hovedstyret paa et dertil berammet møde Arbeidsmandsforbundet et laan af streikefondet, stort kr. 3500.00, til indløsning af nogle papirer i Folkets hus i Sarpsborg, hvilken eiendom var indkjøbt af forbundets derværende afdeling.

I anledning det fra departementet modtagne cirkulære om oprettelse af et industri- og arbeidsraad blev et masse-møde af samtlige forbunds- og foreningsbestyrelser i Kr.a afholdt efter sekretariatets indbydelse, og her blev sagen udredet saavel fra arbeider- som arbeidsgiverhold. Efter sekretariatets forslag blev en komite paa 7 mand, hvoraf 3 fra sekretariatet, nedsat for at udarbeide en betænkning i sagen. Denne betænkning er, efter at være godkjendt af et nyt fællesmøde, senere omsendt til samtlige organisationer i landet til behandling sammen med departementets sirkulære.

Et lignende fællesmøde som foran nævnt blev afholdt i anledning den i Sverige bebudede storstreik for den alm. stemmerets gennemførelse. Mødets hensigt var at komme overens om, paa hvad maade man bedst kunde iværksætte en kraftig indsamling til støtte for vore svenske kamerater i tilfælde det kom til storstreik. Mødet vedtog at henstille til samtlige organiserede arbejdere i landet at iligne sig en ugentlig ekstrakontingent af mindst 25 øre pr. uge i anledningen, samt forøvrigt at iværksætte en kraftig frivillig indsamling.

I overensstemmelse med denne beslutning henstillet sekretariatet til de tilsluttede organisationer at efterkomme henstillingen, og dette hadde vistnok ogsaa bleven efterkommet, dersom ikke saa modstridende betingelser om forholdene i Sverige var fremkommet. En senere lørsøgt frivillig indsamling bragte af samme aarsag daarligere resultater.

Foranlediget ved en mellem Arbeidsmands- og Skotøiarbejderforbundet opstaaet tvist i anledning af, at Arbeidsmandsforbundet hadde optaget som afdeling Skotøiarbeidernes forening i Bergen, hvilken forening Skotøiarbejderforbundet mente rettelig hørte hjemme i deres forbund, har sekretariatet foranlediget nedsat en komite, bestaaende af et medlem fra hvert af de bestaaende forbund, hvilken skulde have i opdrag at udarbeide en plan for forbundenes indre begrænsning m. v., for muligens ad den vei at undgaa lignende rivninger forbundene imellem for fremtiden.

Med undtagelse af N. centralf. for bogtrykkere og Arbeidsmandsforbundet, der begge afslog at deltage i dette fællesarbeide, har samtlige forbund ladet sig repræsentere i komiteen. Denne har da paabegyndt sit arbeide og vil muligens dens indstilling kunne blive forelagt hovedstyrets aarsmøde til videre behandling for landsorganisationens vedkommende.

I den forløbne periode har man jo ogsaa været velsignet med en hel række konflikter, grundet arbeidsgivernes ubetingelige lyst til stadig at trykke arbeidernes løn ned til det mindst mulige. I modsætning til 1901 har dog ingen af konflikterne i 1902 været af synderlig stort omfang, og det er ialt kun 5 af disse, der har gjort landsorganisationens økonomiske støtte paakrævet.

Disse har været følgende:

Arbeiderne ved hr. Solbergs skofabrik i Kristiania, grundet lønsreduktion, omfattede 16 mand og varede i 10 uger; endte med seier for arbeiderne, idet en for disse tilfredsstillende overenskomst opnaaedes.

Ved Drammens trævarefabrik af samme aarsag, omfattede 35 mand og varede i 16 uger; endte med seier for arbeiderne og vedtagelse af en efter forholdene tilfredsstillende tarif.

Stenhuggerne i Kristiania grundet tarifopsigelse med bebudet lønsreduktion, omfattede fra 6 til 46 mand og varede i 20 uger; endte desværre med nederlag for arbeiderne, da det lykkedes arbejdsgiverne at hverve et stort antal streikbrydere blandt de ikke organiserede.

Trædreierne i Kristiania, ogsaa tarifopsigelse fra mestrenes side med lønsreduktion for øie, omfattede 10 å 12 mand; endte efter 4 ugers arbeidsnedlæggelse med vedtagelse af en ny tarif, i alt væsentligt bygget paa den tidligere opsagte.

Møbelsnedkerne i Drammen af samme grund, omfattede 25 å 30 mand, endte efter 7 ugers kamp med fuld seier for arbeiderne, idet en ny og forbedret tarif blev gennemført.

Vedrørende udgifterne til forannævnte konflikter henvises til regnskabet.

Efternævnte konflikter har ikke paakrævet støtte fra landsorganisationens side, idet at de enten ikke førte til arbeidsnedlæggelse, eller ikke havde større omfang end at vedkommende forbund selv klaret udgifterne:

Bagersvendene i Kristiania fik sin tarif opsagt; lykkedes dog ved forhandling at faa en ny vedtaget i alt væsentlig som den tidligere gjældende, hvorfor fuld seir for svendene opnaaedes.

4 bagermestre i Trondhjem opsagde ligeledes tarifen, men tog opsigelsen tilbage efter endel forhandlinger med svendenes organisation. Arbeiderne ved Grønvolds fyrstikfabrik blev i aarets begyndelse med 14 dages varsel bebudet et lønsnedslag af ca. 10 pct. Da desværre altfor mange af arbeiderne ved fabriken stod udenom organisationen og vintertiden fandtes særlig uheldig for en arbeidsnedlæggelse, besluttede foreningen

med sekretariatets samtykke, af disse to grunde at udsætte med en arbeidsnedlæggelse til længere frem paa vaaren, og imidlertid haabedes, at det skulde lykkes at faa de øvrige arbejdere ved fabriken i ind i organisationen. Da imidlertid dette senere viste sig ugjorligt for tiden besluttede foreningen paa et senere møde intet videre at foretage i sagen indtil videre, i paavente af bedre leilighed.

Fredriksstad afdeling af malerforbundet fik sin tarif opsagt med bebudet lønsreduktion. Det lykkedes dog at undgaa arbeidsnedlæggelse, idet mestrene ved forbundets mellemkomst tog opsigelsen tilbage.

Samme forbunds afdeling i Sandefjord fik ligeledes sin overenskomst opsagt, og her lykkedes det ikke at faa nogen ny istandbragt, da der saaatsige intet arbejde fandtes i faget, hvorfor arbeiderne maatte forlade stedet, og afdelingen blev opløst.

En af arbeiderne ved Mustads smørfabrik i Lysaker reist bevægelse for erholdelse af høiere løn endte med, at arbeiderne opnaaede en forhøielse af 2 øre pr. time ved Arbeidsmandsforbundets mellemkomst. I begyndelsen af februar opstod en konflikt ved Kr. a skofabrik foranlediget ved et fra arbeiderne til disponenten stillet krav om ikke at indta i arbejde en streikekryder, hvilket af disponenten var antydet. Arbeidernes henstilling blev besvaret med, at disponenten opsagde samlige de arbejdere, der tilhørte sin organisation. Da arbeiderne ikke paa forhaand havde raadført sig med sekretariatet eller sit forbundsstyre og for en del selv maatte siges at have fremkaldt konflikten, fandt sekretariatet ikke at kunne godkjende denne til understøttelse, hvorfor arbeiderne vistnok maatte opgive sit krav. Om hvordan den endelige ordning blev har man ingen underretning modtaget.

En ved Dahle hattefabrik pr. Bergen opstaaet konflikt grundet lønsreduktion endte uden arbeidsnedlæggelse idet arbeiderne vedtog indtil videre at arbejde efter de reducerede priser.

Det samme besluttede ogsaa arbeiderne ved Bryns fyrstikfabrik pr. Kristiania at gjøre.

Tomtearbeiderne ved Snarøen pr. Kristiania blev bebudet en lønsreduktion af ca. 10 pct., hvorfor konflikt syntes uundgaeligt; men ved Arbeidsmandsforbundets mellemkomst toges lønsreduktionen tilbage og arbeidsnedlæggelse blev undgaaet.

En konflikt af samme aarsag opstod ved Skedsmo dampsg og høvleri i Lillestrøm; denne endte dog uden arbeidsnedlæggelse, da arbeiderne besluttede indtil videre at arbejde efter de reducerede priser, med sekretariatets godkendelse til senere, naar tiden fandtes beleilig, at tilbageerobre lønsnedslaget.

Ved denne konflikt forsøgte for første gang anvendt forligsmægling i overensstemmelse med den mellem landsorganisationen og arbejdsgiverforeningen overenskomst; dog desværre uden resultat, da bedriftens eier bestemt fastholdt lønsreduktionen. Arbeiderne foreslog sagen afgjort ved voldgift i henhold til samme overenskomst, men ogsaa dette nægtet eieren at indlade sig paa.

Ved Nøste trævarefabrik i Drammen saa det ogsaa ud til, at arbeiderne skulde blive tvungne til at nedlægge arbeidet, da disponenten nægtede at underskrive den af ham selv under forhandlingerne med arbeiderne tidligere vedtagne overenskomst. Dette blev dog undgaaet i sidste øieblik, idet at disponenten underskrev.

En konflikt blandt formerne ved Hommelvik jernstøberi pr. Trondhjem var ogsaa under opseiling grundet bebudet lønsreduktion. Arbeidsnedlæggelse blev dog undgaaet, derved at lønsreduktionen toges tilbage ved forbundets mellemkomst.

Murerforbundet har havt et par smaa konflikter med enkelte mestre i Kristianssand, idet disse dels har opsagt den gjældende tarif paa stedet eller nægtet at underskrive samme, hvorefter blokade af disse mestre har været nødvendigt.

Den mellem Malerforbundets Drammensafdeling og disses mestre indgaaede overenskomst udløb 1ste januar i aar, i hvilken anledning saavel afdelingen som forbundsstyret har tilskrevet mestrene og tilbudt forhandling til mulig opnaaelse af tarifens fornyelse, dog uden at erholde svar. Da det imidlertid i dette fag ikke for nærværende kan blive tale om nogen arbeidsnedlæggelse i vintertiden, har forbundsstyret andraget om og faaet sekretariatets godkendelse til om fornødigens udpaa sommeren til at søge tarifen fornyet, om nødvendig, med arbeidsnedlæggelse.

Logarverne i Kristiania har ogsaa havt et par mindre konflikter med sine arbejdsgivere og angik den ene af disse en enkelt mester, der ikke holdt sig den i faget gjældende tarif efterrettelig, hvorfor han blev erklæret blokeret for arbejdskraft, hvilket bevirket, at han efter nogle dages forløb indgik paa at holde sig de gjældende bestemmelser efterrettelig. Den anden konflikt gjaldt et lønsnedslag for garverne ved Kr.a remfabrik, og paa foreningens henvendelse til fabrikkens disponent om at tage lønsreduktionen tilbage, erholdtes det svar, at disponenten intet vilde have med organisationen at bestille og forbeholdt sig selv ret til, uden indblanding fra fagforeningens side, at betale sine arbejdere den løn, som man fandt var passende.

Foreningens indskriden bevirkede dog, at disponenten, sit overlegne svar tiltrods og muligens af frygt for en arbeidsnedlæggelse, efterfølgende lønningsdag igjen forhøiede de angjældendes arbeideres løn med et par øre pr. time, hvorved arbeiderne indtil videre lod sagen bero.

Hanskemagerne i Kr.a forberedte i sommerens løb en bevægelse for opnaaelse af en forbedret tarif med indførelse af en bestemt læringskala, da mestrene i stor maalestok indtog læringe til fortrængsel for de dygtigste folk og paa den maade trykte lønnen nedover. Efter endel overveielser stillet de imidlertid sagen i bero.

i paavente af bedre tider. Sekretariatet maatte bestemt fraraade, at der reistes krav til mestrene om indførelse af lærlingeskala, da denne konsekvens gennemført i alle fag vilde trække farlige konsekvenser efter sig.

3 møbelsnedkermestre i Drammen har en tid efter at den nye tarif traadte i kraft efter svendenes formening gjort brud paa denne, hvorfor Træarbejderforbundets styre har forlangt mægling afholdt, hvilket ogsaa har været gjort. Om der opnaaedes nogen endelig ordning er endnu ikke sekretariatet meddelt.

Da den mellem Arbeidsmandsforbundet og Røros kobberværk i 1901 indgaaede overenskomst udløb til 1ste januar 1903, indledede forbundet forhandlinger med værket om overenskomstens fornyelse, hvilket førte til, at denne fornyedes for et tidsrum af 3 aar og med indførelse af et par mindre, men til arbeidernes fordel, nye bestemmelser.

Den sidste konflikt i aarets løb er den ved Kr.a spigerværk den 15de november opstaaede, og hvilken fremdeles er gaaende. Aarsagen er ogsaa her lønsreduktion af 10 % for spigerklipperne. Denne konflikt omfattet ikke saa mange ved aarets udgang, at landsorganisationens støtte blev paakrævet. Den har imidlertid nu udvidet sig til ogsaa at omfatte valseværks- og lagerarbeiderne ved værket, idet disse arbeidere efter eget udsagn er nægtet arbejde ved værket, hvis de ikke vilde melde sig ud af sine fagforeninger. Konflikten har nu saaledes udartet sig til en kamp om organisationsretten og omfatter ialt for nærværende 136 mand, iberegnet 24 spigerklippere ved samme eieres spigerfabrik i Sverige, hvilke ogsaa har maattet nedlægge arbeidet for at undgaa at gjøre streikbryderarbejde mod sine herværende kamerater. De ved denne fabrik arbejdende spigerklippere er medlemmer af den herværende organisation.

Trods alle disse konflikter har dog de tilsluttede organisationer sluppet forholdsvis let fra det, hvad ud-

likning af ekstrakontingent betræffer, i forhold til, hvad man maatte erlægge i 1901. Ialt har i aarets løb kun været udlignet 13 uger à 0.10 og 4 uger à kr. 0.25 pr. medlem og uge, og af denne ekstrakontingent er der ved siden af indkomne gamle restancer endda bleven endel tilbedste til et streikefond, hvilket vil komme godt med under de forhaanden værende omstændigheder.

Sekretariatet har glædeligvis i de fleste understøttede konflikter i 1902 seet sig istand til at yde de kjæmpende kamerater det i lovene fastsatte maximum for understøttelse, nemlig kr. 10.00 for familiefædre med tillæg af 50 øre for hvert barn.

I anledning udtalelser om landsorganisationen, faldne paa Jern- og metalarbejderforbundets sidste landsmøde, fandt sekretariatet sig beføiet til at optage en offentlig diskussion med forbundets formand, og førtes denne paa sekretariatets vegne i „Social-Demokraten“ af formanden. Om udfaldet af denne henvises til bladet.

Den af Bagerforbundet ved udgaugen af 1901 indleverede opsigelse om udmeldelsen af landsorganisationen er efter bdslutning af forbundets sidste landsmøde taget tilbage.

Telefonarbeidernes forening i Kristiania meldte sig ligeledes ud med 6 mdr.s varsel, men glædeligvis tog ogsaa disse sin opsigelse tilbage før fristens udløb.

Det samme kan desværre ikke siges om Tobaksarbejderforbundet, der nu efter lovligt varsel er udtraadt fra 7. oktober 1902, efterladende en forholdsvis stor gjæld til samme.

Skræddersvendenes forening udtraadte 1. mai, men troede, at det skulde lykkes at faa forbundet som saadant indmeldt, hvilket dog foreløbig mislykkedes, da landsmødet ikke med tilstrækkeligt flertal vedtog den i saa tilfælde nødvendige kontingentforhøielse.

Af indmeldelser i aarets løb har vi haft 2, nemlig Logarvernes forening i Kristiania med 30 medlemmer og Skotøiarbejderforbundet med ca. 400 medlemmer.

Skotøiarbejderforbundet er dog først tilsluttet fra 1ste januar 1903 at regne. Dette forbunds indmeldelse betyder dog ikke en medlemsforøgelse af 400, idet 2 af dets største afdelinger med 200 medlemmer allerede tidligere har staaet tilsluttet direkte.

Som meddelt i forrige beretning udtraadte De samv. fagforeninger i Kristiania fra 1ste januar 1902, hvorfor de til denne organisation hørende foreninger, der ikke stod i et i landsorganisationen staaende forbund, siden har været overført som direkte tilsluttede foreninger.

Landsorganisationen har derfor i aarets løb bestaaet af 9 forbund og 12 foreninger. Medlemsantallet, der ved udgangen af 1901 talte ca. 6500 medlemmer, tæller for nærværende 8055, hvilket udgjør en forøgelse af 1555 medlemmer.

I betragtning af de forhaandenværende forhold maa saaledes siges at fremgangen har været betydelig og lover godt for fremtiden.

Hvad indtægter og udgifter angaar henvises til regnskaberne, ligesaa med restancerne. Hvad dette sidste betræffer er her ogsaa en god fremgang at spore; thi med undtagelse af Tobaksarbejderforbundet, der intet har formaaet at indbetale af den i aaret udlignede ekstrakontingent og lidet har afbetalt paa sin gamle restance, er det kun en enkelt forening, som staar i en liden restance, hvilket formentlig skyldes en forsømmelse fra dens kasserers side, ligesom det meste af den fra 1901 udestaaende restance er bleven indbetalt af de angjældende organisationer.

Da administrationskontingenten ikke har givet det forventede overskud, har det ikke været muligt at faa tilbagebetalt det af De samv. fagforeninger optagne laan, hvorfor sekretariatet af streikefondet optog et laan stort kr. 1400.00 og af dette beløb blev laanet med renter tilbagebetalt. For det overskydende beløb er anskaffet et ildfast jernskab, da man længe har følt savnet af et saadant, for opbevarelse af de vigtigste bøger og dokumenter.

Alt i alt har det forgangne aar været rigt paa begivenheder, og vi tror trygt at kunne sige, at meget og betydningsfuldt arbejde er nedlagt, et arbejde, som forhaabentlig før eller senere vil bære sine gode frugter for vor organisation og vor fælles sag.

Vi mener ogsaa, der er al grund tilstede for at se fremtiden lys imøde.

Kristiania i januar 1903.

For sekretariatet

A. Pedersen,
formand.

Ekstrakt af administrationskassens regnskab

<i>Indtægt:</i>	Admin.- kassen	Agitations- fondet	
Kassebeholdning fra 1902			166.74
Stenhuggerforbundet . . .	219.00	250.00	
Træarbejderforbundet . . .	179.40	260.00	
Formerforbundet . . .	171.00	180.00	
Malerforbundet . . .	116.50	130.00	
Bagerforbundet . . .	235.70	200.00	
do. restance fra 1901	40.00		
Arbeidsmandsforbundet . . .	1488.60	1400.00	
Murerforbundet . . .	112.30	203.50	
Tobaksarbejderforbundet . . .	42.70		
Bogbinderforbundet . . .	60.10	60.00	
Skofabrikarbeid. forening	37.00		
Bryns fyrstikarb. do.		17.50	
Skifertækkernes do.	5.10	7.00	
Hvidgarvernes do.	3.80	5.00	
Hanskemagernes do.	11.70	15.00	
Murarbejdernes do.	38.00	40.00	
Fyrstikarbejdernes do.	33.40	40.25	
			2808.25
Skotøiarbejdernes do.	36.00		
Telefonarbejdernes do.	32.00		
Korkeskjærernes do.	23.10		
Blikkenslagernes do.	23.60		
Skræddersvendenes do.	30.00		
Aenovationsarb. do.	16.00		
Logarvernes do.	9.20		
			2964.20
6 ekspl. af bogen Fagf.bev. i Danmark . . .			6.60
Salg af love . . .			4.75
Refunderet fra agitationen . . .			141.45
do. fra formandens reise til Tyskland . . .			24.60
Rest paa admin.k. fra De samv. fagf. . .			4.00
Laan af streikefondet . . .			1400.00
Renter . . .			28.13
			7548.62

fra 31te December 1901 til 1ste Januar 1903.

<i>Udgift:</i>	
Kontorrekvisita	110.40
Tryksager	127.45
Abonnement paa aviser	14.20
Løn til forretningsføreren for 1902	1800.00
Aepresentations- og reiseudgifter	434.95
Porto	77.13
Ekstra kontorarbeide under formandens reiser	27.00
Bevilgning til sekretæren	25.00
Et Norgeskart og en kalender	21.50
Agitationsudgifter	2558.35
Avertissementer	24.34
Voldgiftskomiteen for udført arbejde	59.20
Telefon for aaret	86.00
Udenbys telefonsamtaler	3.50
Inventar	13.00
Oversættelsesarbeide	10.00
Assurancepræmie	2.75
Tilbagebet. laan med renter til De samv. fagf.	1069.30
Et jernskab	280.00
Husleie for 3 kvartaler à 60.00	180.00
Pr. balance { Administrationsk.	233.20
{ Agitationsfondet	391.35
	624.55

Saldo kr. 624.55

7548.62

Status pr. 31te

<i>Aktiva:</i>	
Kont. kassebel.	(Administrationsk. 233.20 Agitationsfondet 391.35
Inventarkonto	624.55
Kontorrekvisita	463.00
Love, kongresprotokoller m. v.	140.00
Balance (underskud)	142.45
	1510.00

Pr. 31te december 1902.

Regnskabet revideret og befundet i orden.
Kr.a den 18de januar 1903.

J. Myhre, A. Stenberg,

Ekstrakt af streikekassens regnskab

<i>Indtægt:</i>	
Kassebeholdning fra 1901	2117.90
De samv. fagf. i Kr.a paa restance	700.00
Landsorganisationen i Sverige til Rørosarb.	1300.00
Formerforbundet, indbetalt restance	88.50
do. ekstrakontingent	884.60
Tobaksarbejderforb. bet. paa restance	200.00
Træarbejderforb. ekstrakontingent	350.75
Murerforbundet, restanceopgjør	1018.25
do. ekstrakontingent	439.90
Malerforbundet, restanceopgjør	208.50
do. ekstrakontingent	484.95
Arbejdsmandsforb. do.	6002.85
Bagerforbundet do.	1352.50
Stenhuggerforbundet do.	586.80
Transport	10102.35
Transport	5633.15

december 1902.

<i>Passiva:</i>	
Laan af streikefondet	1400.00
Husleie for 4de kvartal 1902	60.00
Diverse udgifter til industri- og arbejdsraads- komiteen ca.	50.00
	1510.00

A. Pedersen,
forretningfører.

Bankbøger og pengebeholdning efterseet og tællt.

Herm. Olsen, revisorer.

fra 4de januar 1902 til 1ste januar 1903.

<i>Udgift:</i>	
Efterbevilget understøttelse til Rørosarb.	3374.40
Skofabr.arbejderne i Kr.a, streikeunderstøttelse	552.00
Trævarefabrikarb. i Drammen do.	2813.50
Stenhuggerne i Kr.a do.	2662.50
Til de svenske arbejdere	450.00
For beløbets forsendelse	0.56
Trædrejerne i Kr.a, streikeunderstøttelse	122.00
Møbelsnedkerne i Drammen do.	1114.62
Bevilgning til revisorerne	30.00
Trykning af bidragslister	9.00
Salg af en vaxel fra Sverige paa bidrag	1.30
Porto	11.00
Laan til Stenhuggerforbundet	200.00
do. „ Arbejdsmandsforbundet	3500.00
do. „ Administrationskassen	1400.00
Transport	16241.88

	Transport	5633.15
	Transport	10102.35
Bogbinderforb. ekstrakontingent		309.88
Fyrstikarb. f. do.		190.60
Telefonarb. f. do.		184.00
Hanskemagernes f. do.		62.30
Murarbeidernes f. do.		206.00
Skotøiarbeidernes f. do.		208.00
Skifertækkernes f. do.		23.90
Skræddersvendenes f. do.		104.50
Renovationsarb. f. do.		92.00
Blikkenslagernes f. do.		87.30
Bryns fyrstikarb. f. do.		17.50
Hvidgarvernes f. do.		20.60
Korkeskjærernes f. do.		123.00
Skofabrikarb. f. do.		170.80
Logarvernes f. do.		36.00
		11938.73
Paa lister til Rørosarbeiderne		85.40
do. storstreiken i Sverige		659.82
Laan fra Stenhuggerforbundet tilbagebetalt		200.00
Renter for aaret 1902		100.88
		18617.98

Status pr. 31te

<i>Aktiva:</i>		
Udestaaende fordringer:		
De samv. fagf. i Kr.a, ekstrakont.*	489.50	
Tobaksarbeiderforb. do.*	1046.80	
Blikkenslagernes f. Kr.a do.	44.10	
		1580.40
Laan til Arbeidsmandsforbundet		3500.00
do. „ Administrationskassen		1400.00
Kontant i kassen		2376.10
		8856.50

Pr. 31te December 1902.

Regnskab og status er gennemgaaet og befundet i orden.

Herm. Olsen, J. Myhre,

* Beløbet er kun tilnærmelsesvis, da nogen sikker opgave over medlemsantallet, arbejdsløse o. s. v. ikke har kunnet erholdes.

	Transport	16241.88
Kassebeholdning (balance)		2376.10

18617.98

december 1902.

<i>Passiva:</i>	
Kontant beholdning	2376.10
Udestaaende fordringer — ekstrakontingent	
og laan — balance	6480.40

8856.50

A. Pedersen, forretn.fører.

Bankbøger og kassebeholdning efterseet. Kr.a 20de jan. 03.

A. Stenberg, revisorer.